

TENTAMEN: Sannolikhetssteori 1, del 2. 2005-12-19.

Kortfattade lösningar:

1) Se boken (Kapitel 7.3, s. 329-330)

2) Fördelningsfunktionen av X/Y är $F_{X/Y}(a) = P(X/Y \leq a) = P(X \leq aY) = \int_0^{\infty} \int_0^{ay} \lambda_1 e^{-\lambda_1 x} \lambda_2 e^{-\lambda_2 y} dx dy = \dots = a\lambda_1/(\lambda_2 + a\lambda_1)$, $a \geq 0$ och täthetsfunktionen av X/Y är $f_{X/Y}(a) = \lambda_1\lambda_2/(\lambda_2 + a\lambda_1)^2$, $a \geq 0$ (och $f_{X/Y}(a) = 0$ annars).

3) a) Låt

$$X_i = \begin{cases} 1, & \text{om figur } i \text{ är med} \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

Då är antalet figurer $X = \sum_{i=1}^7 X_i$ och $\mathbf{E}[X] = \sum_{i=1}^7 P(X_i = 1) = \sum_{i=1}^7 (1 - P(X_i = 0)) = 7(1 - (\frac{6}{7})^1) = 5.5$

b) $\text{Geom}(\frac{2}{7})$

4) Priset efter 1000 dygn är $s \cdot u^X d^{1000-X} = s \cdot (\frac{u}{d})^X d^{1000}$, där X är antalet gånger priset går upp. Priset skall vara minst $1.3s$ och då är $s \cdot (\frac{u}{d})^X d^{1000} \geq 1.3s$ och man får att $X \geq (\log(1.3) - 1000\log(d))/(\log(u) - \log(d)) = 469.2$. Nu är $X \sim \text{Bin}(1000, 0.52)$ och genom att använda centrala gränsvärdesatsen får man att $P(X \geq 469.2) = P(\frac{X-520}{\sqrt{520 \cdot 0.48}} \geq \frac{469.2-520}{\sqrt{520 \cdot 0.48}}) \approx P(Z \geq -3.22) = \Phi(3.22) = 0.9994$, där $Z \sim N(0, 1)$ och Φ är fördelningsfunktionen av den standardiserade normalfördelningen.

5) Låt Y vara antalet läkare på plats, $P(Y = y) = \frac{1}{3}$, $y = 2, 3, 4$. X är antalet patienter som tas emot totalt och X_i är antalet patienter som tas emot av en läkare i , $i = 1, \dots, Y$, $X_i \sim \text{Poisson}(30)$. $\mathbf{E}[X] = \mathbf{E}[\mathbf{E}[X|Y]]$ och $\mathbf{E}[X|Y = y] = \mathbf{E}[\sum_{i=1}^y X_i] = \sum_{i=1}^y \mathbf{E}[X_i] = 30y$ och då är $\mathbf{E}[X] = 30\mathbf{E}[Y] = 90$. Variansen av X kan beräknas genom att använda formeln $\text{Var}(X) = \mathbf{E}[\text{Var}(X|Y)] + \text{Var}(\mathbf{E}[X|Y])$. $\text{Var}(X|Y = y) = \sum_{i=1}^y \text{Var}(X_i) = 30y$ och då är $\text{Var}(X|Y) = 30Y$. Man har att $\text{Var}(X) = \mathbf{E}[30Y] + \text{Var}(30Y) = 30\mathbf{E}[Y] + 900\text{Var}(Y) = 690$ (därför att $\text{Var}(Y) = \frac{2}{3}$).

6) Antal patienter/timme, $N(1)$, är Poissonfördelat med parameter 7.

a) $N(2) \sim \text{Poisson}(14)$ och $P(N(2) = 12) = e^{-14} \frac{14^{12}}{12!}$

b) $P(N(17) - N(16) \geq 1, N(20) - N(18) \geq 1) = P(N(1) \geq 1)P(N(2) \geq 1) = (1 - e^{-7})(1 - e^{-14})$

c) Ankomsttiden av den tredje patienten, S_3 , är Gamma(3,7)-fördelad.

Då är $P(0.5 < S_3 < 1) = \int_{0.5}^1 \frac{7^3}{2} x^2 e^{-7x} dx = \dots = -\frac{65}{2}e^{-7} + \frac{85}{8}e^{-3.5} = 0.291$.